

בְּדַבְּרֵיב (עמוס ב) עַל מִכְרָם בַּכֶּסֶף צְדִיק. אָמַר קוֹדֶשׁא  
 בְּרִיךְ הוּא, אֲנֵא גְזֻרְנָא דִּיהֵא עֲלָמָא תַתְּאָה כְּגוֹנָא דְעֲלָמָא  
 עִילָאָה, וִיהֵא הַהוּא צְדִיק שְׁלִיט עַל הָאָרֶץ, וַיַּהוּן כָּל בְּנֵי  
 עֲלָמָא, מִתְּבַרְכִין עַל יְדוּי.

הָדָא הוּא דְבְּרֵיב, (בראשית מט) בֶּן פּוֹרֵת יוֹסֵף, דְּהָא לִית בְּכָל  
 שְׁיִפֵי גּוֹפָא דִּיעֲבִיד פִּירִין, אֲלָא הָאִי צְדִיק יְסוּד עוֹלָם.  
 וּבֶן פּוֹרֵת עָלֵי עֵין, מֵאִי קָא מִיִּירִי.

אֲלָא, כְּמָה דְּהָאִי עֵין קִימָא דְגִלְגֵּלָא, דְּלָא יִכְלָא גִלְגֵּלָא  
 לְאֶתְקִימָא, אֲלָא בְּבֵת עֵין דִּילִיהּ. הָכִי יוֹסֵף אִיהוּ  
 כְּעֵין לְכָל אֵינּוֹן שְׁתָּא דְסַחְרִין לִיהּ. מִימִינִיהּ תִּלְתָּא,  
 וּמִשְׂמָאלָא תִּלְתָּא, וְאִיהוּ מְקַיִם לוֹן. וְהָכִי אִיהוּ לְכָל עֲלָמָא,  
 דְּהָא עֲלָמָא לָא קִימָא אֲלָא עַל אֵינּוֹן שִׁיתָא, וְשְׁבִיעָאָה  
 דְּעֲלִיָּהוּ.

וּקְרָא קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא לְצְדִיק בְּרָזָא דְשִׁפְתָּ. וְנַח בִּיהּ,  
 וְאַנְחָ בִּיהּ כָּל בְּרַכָּאן, לְבְּרַכָּא כָּל שְׂאָר יוֹמִין. הָדָא  
 הוּא דְבְּרֵיב, (שמות כ) וַיִּנַּח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עַל כֵּן בִּרְךְ ה' אֶת  
 יוֹם הַשְּׁבִיעִת. מֵאֵן יוֹם הַשְּׁבִיעִת, הָוִי אִימָא דָּא צְדִיק.

אָמַר לוֹן קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, אַתּוֹן חֲלָלְתוֹן לְהָאִי שְׁפָתָ,  
 דְּאֲנֵא גְזֻרְנָא דִּיהֵא מֶלֶךְ עַל כָּל שְׂאָר יוֹמִין, וְאַתּוֹן  
 עֲבַדְתוֹן יְתִיהּ עֶבֶד עֶבְדִין, אוּף אַתּוֹן תְּסַבְלוֹן הַהוּא עֲבוּדָה  
 קְשִׁיָּא.

תָּא חֲזִי, כְּמָה שְׁנִין יְתִיב הַהוּא צְדִיק, דְּלָא חָזָא לְאַבוּהִי,

כ"ב שְׁנַיִן. הָא אַנּוּן יִתְּבוּ בְּמַצְרַיִם כ"ב שְׁנַיִן, לְכֹל  
 שְׁבַטָא מֵאֵינּוּן עֶשְׂרַ שְׁבַטַיִן דְּזַבִּינוּ לֵיהּ. לְפּוּם חוּשְׁפָנָא הוּוּ  
 מֵאֵתָן וְעֶשְׂרִים שְׁנַיִן לְכוּלְהוּ, דִּל מִינְיָהּ עֶשְׂרַ שְׁנַיִן דְּנִכְיִתּוּ  
 לֹן בִּי דִינָא דְלַעִילָא, בְּגִין עֶשְׂרַ שְׁבַטַיִן קְדִישִׁין דְּמִיתוּ תַּמָּן  
 בְּמַצְרַיִם, אֲשַׁתְּאֲרוּ מֵאֵתָן וְעֶשְׂרַ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית  
 מב) רַד"ו שָׁמָּה.

אָמַר לֹן יַעֲקֹב, בְּבַעוּ מִינְיָיְכוּ, חוּתוּ לְגִלּוּתָא, וְנִכְיִתּוּ אֵינּוּן  
 חוּבִין וְלֹא יִתְחַרְבּ עֲלֵמָא בְּכַפְנָא, דְּהָא לִית בְּכוּ מֵאן  
 דִּיזִזֹן לְכוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּרַ עַל יְדֵי דְהָהוּא צְדִיק  
 דְּזַבִּינְתּוּן. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים קמה) פּוֹתַח אֵת יַדְךָ  
 וּמִשְׁבִּיעַ לְכֹל חַי רְצוֹן. עַל יְדֵי דְמֵאן, עַל יְדֵי דְכ"ל. הָדָר  
 פְּרִישׁ מֵאן הָאֵי כָּל, צְדִיק, הָדָא הוּא דְכְּתִיב צְדִיק ה' וְגו'.  
 וּבְגוּוּנָא דָא לְתַתָּא, עַל יְדָא דְהָאֵי צְדִיק, הוּוּה לֵיהּ לְעֲלָמָא  
 שְׂזִיבוּתָא, בְּאֵינּוּן שְׁבַע שְׁנַיִן בְּפָנָא. וְעַל דְּמִנְעוּ  
 בְּרַכָּאן מִשְׁבַּע דְּרַגִּין עִילָאִין, אִיתְעָרוּ דְּרַגִּין דְּסַטְרָא אַחְרָא  
 עֲלֵיהּ בְּחוּבֵיהּ.

כִּיזֹן דְּנַחַת יַעֲקֹב שְׁלִימָא לְמַצְרַיִם, הוּא וְכֹל אֵינּוּן שְׁבַטַיִן,  
 וְחִמּוּ עֲלָמָא תַּתָּא בְּגוּוּנָא דְּעֲלָמָא עִילָאָה, דְּעַל יְדֵי  
 דְּהָהוּא צְדִיק מִיתָזֵן עֲלָמָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית מב)  
 הוּא הַמְּשַׁבֵּיר לְכֹל עִם הָאָרֶץ.

הוּא הַמְּשַׁבֵּיר, מֵאֵי מְשַׁבֵּיר. אֲלָא שׁוּבֵר הוּא בְּקַדְמִיתָא  
 מְעֲלָמָא עִילָאָה. בְּדְכְּתִיב עֵינֵי כָל אֱלֹהִים יִשְׁפְּרוּ. וּבְתַר

## מִשְׁבִּיר לְעֵלְמָא תַתְּאָה.

וּמִנָּא לָן דְּיוֹסָף אֶקְרִי כָּל. דְּכְתִיב (מלכים א ה) וְכִלְכַּל וּדְרַדַּע.  
וְתֵאנָא, כִּלְכַּל זֶה יוֹסֵף, דְּכְתִיב וְכִלְכַּל, וְכְתִיב מִשָּׁם

רוּעָה אֶבְנֵן יִשְׂרָאֵל.

וְכַד חָמָא יַעֲקֹב שְׁלִימָא כָּל דָּא, וְחָמָא כָּל אֵינּוֹן שְׁבַע שָׁנִין  
עִילָאִין, דְּאֶסְתַּכְּמוּ לְמַהוּי כַּפְנָא בְּעֵלְמָא, עַל חוּבָא  
דְּגָרְמוּ בְּנוּי, דְּזַבִּינוּ לְהָאִי זַכָּאָה קַדִּישָׁא, וְלֹא־פָקָא לִיה  
מֵאֲתָרֵיהּ. כְּדִין צְלִי לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאַעֲדִי מְנַהוּן חֲמִשׁ  
שָׁנִין.

מֵאִי טַעְמָא חֲמִשׁ שָׁנִין, אֵלְמָא תָּא חֲזִי, רָזָא דְּמִלְתָּא הָכִי  
הוּא, בְּאֵינּוֹן יוֹמִין עִילָאִין, אִיהוּ אַחִיד בְּחַמְשָׁאָה,  
דְּהָכִי הוּא מִתְּתָא לְעִילָא. אֲבָל בְּאֵינּוֹן תְּרִין דְּעִלִּיהּ, דְּאֶחָדִין  
בְּהוּ אֲבָהָתוּי, לָא הָוָה לִיה רְשׁוּתָא לְבִטְלָא מִיְדֵי, וְעַד  
חֻלְקִיהּ בְּאֵינּוֹן בְּטַל גְּזִירָה, וְלָא יִתִּיר.

וְיוֹסֵף הַצַּדִּיק נָמִי עֲבִיד הָכִי, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב, (בראשית מז)  
וּמְקַצֶּה אֲחִיו לָקַח חֲמִשָּׁה אַנְשִׁים וַיַּעֲיָגֵם לִפְנֵי פְרַעֲה.  
מֵאֵן אֵינּוֹן, חֲמִשָּׁה אֵינּוֹן דְּלָא סָנִי לִיה, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב,  
(שם לו) וְהוּא גַּעַר אֶת בְּנֵי בְלָהָה וְגו'. אָמַר כְּדָאִי אַתּוֹן זַכָּאִין,  
לְמִיקָם בְּהָאִי פְרַעֲה דְּפָרְעוּ אַחִיכוּן. לִפְנֵי פְרַעֲה, מֵאֵן  
פְרַעֲה, דָּא דִּינָא עִילָאָה, דְּקִימָא לְאַתְּפְרַעָא מַחוּבֵי עֵלְמָא.  
וְכַד אֲשַׁתְּלִימוּ אֵינּוֹן יוֹמִין דְּאַתְּגִזֹר עֲלֵיהוּ לְמִיתַב בְּגִלוּתָא,  
כְּדִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִיתְעַר בְּרַחְמוּהֵי סְגִיאִין

עֲלֵיהֶוּ, וּבְדִינָא עַל אֵינוֹן דְּאַשְׁתַּעְבְּדוּ בְּהוּ, וְאַפִּיק לֹון  
מִתַּמָּן.

פִּינֹן דְּמָטוּי לְמָרְהָ, קָמַת מִדַּת דִּינָא קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,  
וְאָמַר, וְאִידִּי יִפְקֹון יִשְׂרָאֵל מְגֻלוֹתָא, וְהָא כְּתִיב  
בְּאוּרִייתָא דְּטָמִירָא תִּירִי אֶלְפִי שְׁנִין מְקָמִי דְּאַתְּבְּרִי עֲלֵמָא,  
דְּעַל חַד שְׁבַעָה עַל חוּבִיהוֹן אֵית לְהוֹן לִיסְפַּל, בְּגִין הַהוּא  
פְּרַעָה רַבְתָּא דְּפְרָעוּ וְחָבוּ בְּהַהוּא זַכָּאָה קוּדִישָׁא.

אָמַר לִיהַּ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הָכִי הוּא דִּינָא, מִיהוּ בְּאוּרִייתָא  
קוּדִישָׁתָא, אֵית לִי מִתְנָה טוֹבָה, וְשַׁבַּת שְׁמָהּ, וְכַד  
אֵינוֹן נְטָרִין לָהּ, אִיהוּ קָיִמָא בְּהַהוּא אַתְרַּ, לְסַגְרָא הַהִיא  
פְּרַעָה דְּפְרָעוּ. דְּהַהוּא צְדִיקָא שְׁבִיעָאָה בְּהַ אַחִיר, וְכַדֵּאִי  
הִיא לְכַפְרָא עַל הַהוּא חוּבָא.

הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת טו) וַיַּעַק אֶל ה'. מֵאֵן וַיַּעַק, דָּא  
מִדַּת דִּינָא, דְּקָיִמָא וְצוּחָא קָמִיהַּ. וַיִּזְרְהוּ ה' עֵץ, דָּא  
אוּרִייתָא, הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (מְשֻׁלֵּי א) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים  
בְּהַ. וַיִּשְׁלַךְ אֶל הַמַּיִם, מֵאֵן אֵינוֹן מַיִם, מַיִם הַיְדוּנִים דְּקָמוּ  
לְאַתְּפְרָעָא מִינֵיהוֹן, וְכַדִּין וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם, אַבְסִימוּ וְדֵאִי,  
דְּהָא חֲזוּ אַסּוּוֹתָא רַבְתָּא לְהַהוּא חוּבָא.

וּמָנָא לָן דְּבְמָרְהָ אַתְּפְקִדוּ. דְּכְתִיב (דְּבָרִים ה) שָׁמֹר אֶת יוֹם  
הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוּ בְּאֲשֶׁר צִוָּךְ ה' אֱלֹהֶיךָ, וְאָמַר מָר,  
בְּאֲשֶׁר צִוָּךְ, בְּמָרְהָ. אָמַר לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אִי אַתּוֹן  
נְטָרִין לְהַאִי שְׁבִיעָאָה עִילָאָה, לִית רְשׁוּ לְמַדַּת דִּינָא

לְקַטְרְגָא בְּכוּ. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (שמות טו) שָׁם שָׁם לוֹ חֶק  
וּמִשְׁפָּט.

וְעַל דָּא תְּנִינָן, יְכוּלָּהּ הִיא שַׁבַּת שְׁתַּרְחַם עָלֵינוּ, וַיִּקְבְּצֵנוּ  
קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא מִן גְּלוּתֵינוּ, וְאַלְמְלֵי שְׁמֵרוּ יִשְׂרָאֵל  
שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת כְּהִלְכָתָן, מִיַּד נִגְזָלִים.

תָּא חַזִּי, כִּד גְּרַמוּ חוּבִין, וְהֵאֵי שַׁבַּת לָא אֶתְנַטִּיר כְּדָקָא חַזִּי,  
כְּדָא שְׁכַחַן דְּאַזְהַר לוֹן נְבִיאָה עֵילְאַה, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב,  
(ירמיה יז) כֹּה אָמַר ה' הַשְּׁמֵרוּ בְּנַפְשׁוֹתֵיכֶם וְאַל תִּשְׂאוּ מִשְׂא  
בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת וְהִבֵּאתֶם בְּשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַיִם. מֵאֵי וְאַל תִּשְׂאוּ  
מִשְׂא. אֲלֵא אָמַר לוֹן, בְּבַעוּ מִיַּנְיִכוֹ, לֹא תִשְׂאוּ מִשְׂא דְהָהוּא  
חוּבָא דְשַׁבַּת עָלֵינוּ.

וְאֵי אַתּוֹן נְטָרִין לֵיהּ, תְּגַרְמוֹן קִיּוּמָא דְעֵילְאִין וְתַתְּאִין.  
דְּהָהוּא שַׁבַּת עֵילְאַה דְּחַבְתָּוֹן לְקַבְּלֵיהּ, מְדוּרֵיהּ  
וְשַׁעֲשׁוּעֵיהּ לָאו אִיהוּ, אֲלֵא בְּשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַיִם עֵילְאַה,  
דְּאַקְרוּן שַׁעֲרֵי צְדָק. וְאִיהִי כְּלָה הַכְּלוּלָה מֵהַכֹּל.

וְאֵי אַתּוֹן נְטָרִין לֵיהּ, תְּגַרְמוֹן דְּכַדִּין הִיא תַתְּחֻק בִּידָא  
דְּמַלְכוּתָא דְּאַרְעָא, מַלְכוּתָא דְּדוּד, בְּגִין דְּהִיא מַלְכוּת  
אַתְקַרִיאת, וּבְגִין דָּא אָמַר דּוּד, דְּאַחִיד בָּהּ, (דברי הימים א כט)  
לְךָ ה' הַמַּמְלָכָה, בְּתַרִין מִמִּיָּן, לְאַכְלָלָא מַלְכוּתָא דִּילֵיהּ,  
וְלִיחְדָא לָהּ בְּמַלְכוּתָא דְּשַׁמְיָא. וְאֵי אַתּוֹן לָא תִשְׁמַעוֹן  
לְקַדְשׁ לֵיהּ, וְתַעֲבְדוֹן לֵיהּ חוּל, מַה כְּתִיב (ירמיה יז) וְהִצַּתִּי אִשׁ  
בְּשַׁעֲרֵיהּ וְאַכְלָה אֶרְמְנוֹת יְרוּשָׁלַיִם, דְּלַתְתָּא.

תָּא חַזִּי, בְּדִין אֲתַעְרַת הֵהִיא תֶּרֶב נֹקְמַת נָקַם בְּרִית, עַל  
 דְּלֹא נִטְרוּ הֵהוּא בְּרִית קְדִישָׁא, בְּתַלְתַּ גּוֹוִנִין. חַד בְּרֻזָּא  
 דְּצַדִּיק דְּזַבִּינוּ, דְּאֲחִיד בֵּיהּ, וּנְטַר לֵיהּ, וּבְגִינִיה אַקְרִי צַדִּיק.  
 וְחַד, דְּכְתִיב (שם יז) וּבָשָׂר קָדֵשׁ יַעֲבֹרוּ מֵעֲלֶיךָ. וְחַד בְּרֻזָּא  
 דְּשַׁבַּת דְּחֻלְלוּ, וּכְלָא בְּחַד אֲתַר אֵיהּוּ.

וּבְדִין עַל שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל, אֲתַגְזֹר עֲלֵיהּוּ לְמַהוּי שְׁבַעֲיִן  
 שְׁנִין לְבַר מֵאַרְעָא קְדִישָׁא, עֲשָׂרָה לְכָל יוֹמָא. וְלִסּוּף  
 שְׁבַעֲיִן שְׁנִין, אֲפִיק לֹו קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִתְמָן, וְאֲתוּ לְאַרְצֵי  
 יִשְׂרָאֵל. וְאֲתַקְיִים בֵּית שְׁנֵי ת"כ שְׁנִין, עַל חִילָא דְּאוּרִיטָא,  
 דְּהוּוּ מִתְעַסְקִין בֵּיהּ, בְּאֵינוּן פְּקוּדֵי קְדִישִׁין בְּדָקָא חַזִּי.

וְכַד אֲשַׁתְּלִימוּ, גָּרַם חוּבָה דְּשַׁנְאָת חָנָם, וְאִיתַעַר הֵהִיא  
 שַׁנְאָת חָנָם דְּקַדְמִיתָא, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב, (בראשית לו)  
 וַיִּשְׁנְאוּ אֹתוֹ, לְהֵהוּא צַדִּיק. וּבְדִין יְהֵב יְתַהוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ  
 הוּא בִּידָא דְּמֵאן דְּסַנֵּי לֹון שַׁנְאָת חָנָם, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב  
 בְּאַדּוּם (יחזקאל לה) יַעַן הָיִיתָ לָךְ אֵיבַת עוֹלָם וְתַגֵּר אֶת בְּנֵי  
 יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי חָרֵב.

וּבְדִין אֲתַפְרַע מְנִייהּוּ, עַל יְדֵי מְנִינָא דְּאֵינוּן שְׁנִין, דְּחֶסְרוּ  
 מְרֻזָּא דְּשַׁבַּע עַל חֲטָאֲתִיכֶם. תָּא חַזִּי, כַּד תְּמַנְה כ"ב  
 שְׁנִין ז' זְמָנִין, לְכָל חַד מֵאֵינוּן עֲשָׂרָה דְּזַבִּינוּ לֵיהּ, תְּשַׁבַּח  
 אֲלֶף תַּק"מ, וּבְדִין יְתַעַר פּוּרְקָנָא דְּיִשְׂרָאֵל, כְּצַפְרָא דְּשַׁאֲרַת  
 לְאַנְהָרָא זְעִיר זְעִיר, עַד י"ז שְׁנִין, דְּאֲסַתְּלַק הֵהוּא צַדִּיק  
 דְּרָגָא דְּטו"ב, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב, (בראשית לו) יוֹסֵף בֶּן י"ז שָׁנָה

הָיָה רָעָה אֶת אַחִיו. דָּהָא כְּדִין יִתְחַזֵּי לְמִיקָם בְּפָרִיז, קַמֵּי  
מִדַּת דִּינָא, דָּהָא אֲשַׁתְּלִימוּ חוּבֵי עֲלָמָא, וּכְדִין (עובדיה א) וְהָיָה  
בֵּית יַעֲקֹב אִישׁ וּבֵית יוֹסֵף לְהִבָּה וּבֵית עֶשָׂו לְקֶשׁ וּדְלָקוּ בָּהֶם  
וְאֶבְלוּם.

וּכְדִין יִתְעַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא טְבוּן סְגִיָּאִין עַל יִשְׂרָאֵל,  
וַיִּתְפַּע עַל בּוֹנֵהוּן, וְעַל בּוֹנֵי דְאֹרִייתָא, דְּאֹקְרוּ  
בְּנוֹרָא. וְדָמָא דְּאֵינוּן דְּאִתְקַטְלוּ עַל קְדוּשַׁת שְׁמִיָּה. וּכְדִין  
יִתְרַעֵי יוֹסֵף לְאַחוּהֵי, (ישעיה יא) אֶפְרָיִם לֹא יִקְנֵא אֶת יְהוּדָה  
וְיְהוּדָה לֹא יִצּוֹר אֶת אֶפְרָיִם.

תָּא חֲזִי דְּהָכִי הוּא, דְּתַנּוּן בִּי"ז בְּתַמוּז בּוֹטְל הַתְּמִיד, וּבְטִ'  
בְּאֵב חֲרֵב בֵּית מִקְדָּשָׁא. כְּדָאֵמַר רַבִּי יוֹסֵי, מְגַלְגְּלִין  
זְכוּת לְיוֹם זְכָאִי, וְחוּבָה לְיוֹם חֲטִיב. דְּבָהֵיא לִילְיָא אֶפִּיקוּ  
דְּבָה רָעָה עַל אַרְעָא קְדִישָׁא, וְאֵרִימוּ קְלָהוּן בְּבִכְיָה,  
וְאִתְקַבְּעַת לְדְרֵי דְרִין.

וְדוּק וְתִשְׁכַּח, מְדַבּוּטְל הַתְּמִיד, דְּהוּה מְכַפֵּר עַל חוּבֵיהוּן,  
עַד דְּאִתְחַרַּב בֵּי מִקְדָּשָׁא, בֵּין בּוֹמְנָא קְדָמָאָה בֵּין  
בּוֹמְנָא תַנּוּנָא, כ"ב יוֹמִין, לְקַבֵּל אֵינוּן כ"ב שְׁנִין דְּלֹא חָמָא  
הָהוּא צְדִיק אֶפִּי יִקְרָא דְּאִבוּהֵי, לְאַחֲזָאָה חֲכָמְתָא עִילָאָה,  
דְּהָא בְּהָא תְּלִיא.

וְהָא אִיתְעָרוּ חֲבֵרְיָא, דְּכַד חָרִיב מִקְדָּשָׁא מוּצְאֵי שְׁכַת  
הֵיתָה, וּמוּצְאֵי שְׁבִיעִית, וּמְשַׁמְרָתוּ שְׁל יְהוּזַרִיב הֵיתָה,  
וְהַלּוּיִם עוֹמְדִים עַל דּוּכָנָם, וְאוֹמְרִים שִׁירָה: (תהלים צד) יְגוֹדּוּ

עַל נֶפֶשׁ צַדִּיק וְגוֹ' וַיְהִי ה' לִי לְמִשְׁנֵב וְגוֹ', וַיָּשָׁב עֲלֵיהֶם אֶת  
אוֹנֶם וְגוֹ', וְלֹא הִסְפִּיקוּ לֹמַר יִצְמִיתֶם ה' אֱלֹהֵינוּ, עַד שֶׁבָּאוּ  
גוֹיִם וּכְבָּשׁוּם. דְּהָא אֵי אָמְרוּ לֵיהּ, לָא הָוָה לֹוֹן תַּקְנָה.

וּמוֹצְאֵי שַׁבָּת, חֲכָמָתָא סְגִיָּאָה קָא רָמוּ, דְּנִפְקוּ מִשַּׁבַּת דְּהָוָה  
רְפוּאָה לְמַכְתְּהוֹן. וּמוֹצְאֵי שְׁבִיעִית, דְּחָבוּ לְגַבֵּי  
בְּנֵסֶת יִשְׂרָאֵל. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא דְחָאבוּ בְּמִלָּה, וְלֹא קִיָּמָא  
בְּשַׁר קַדְשׁ. וּמִשְׁמֵרְתּוֹ שֶׁל יְהוֹרִיב, כְּמָה דְאֵת אָמַר (ירמיה ב)  
עוֹד אָרִיב אֶתְכֶם נְאֻם ה' וְאֵת בְּנֵי בְנֵיכֶם אָרִיב.

וְזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַפְקָא לֹוֹן מְגֻלוֹתָא, הֲדָא הוּא  
דְּכַתִּיב, (זכריה ט) גִּילֵי מְאֹד בֵּת צִיּוֹן הָרִיעִי בֵּת  
יְרוּשָׁלַיִם הִנֵּה מִלְכָּךְ יָבֵא לָךְ צַדִּיק וְנוֹשֵׁעַ הוּא.

וְאֵי תִיָּמָא אֲפֹאֵי אֲתֵי מְשִׁיחָא מִיהוּדָה, מִיוֹסֵף מִכְּעֵי לֵיהּ.  
אֲלֵא דְתַרְוֵיהּ יִיתוֹן, וּבְגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא  
מְקַבֵּחַ שְׂכָר כָּל בְּרִיָּה, יְהֵב מַלְכוּתָא לְדוֹד, בְּגִין דְּהָוָה  
עֲשִׂירָאָה לְצַדִּיקִים, וּשְׁבִיעָאָה דְאֲחִים. וְהֵכִי הוּא מַלְכוּתָא  
דְאַרְעָא, כְּעִין מַלְכוּתָא דְרַקִּיעָא.

### זֶהַר חֲדָשׁ

### פְּרֻשַׁת בְּשַׁלַּח

(שמות יז) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוֹשֻׁעַ בְּחַר לָנוּ אַנְשִׁים וְצֵא הִלָּחֵם  
וְגוֹ', מֵאֵי טַעְמָא יְהוֹשֻׁעַ אִנְח קָרְבָּא וְלֹא מִן שְׂאָר  
עַמָּא. אֲלֵא בְּגִין דְּעַמְלָק אֲתָא עֲלֵיהּ, עַל תְּהוּא חוּבָא



עַל נֶפֶשׁ צַדִּיק וְגוֹ' וַיְהִי ה' לִי לְמִשְׁנֵב וְגוֹ', וַיָּשָׁב עֲלֵיהֶם אֶת  
 אֹנָם וְגוֹ', וְלֹא הִסְפִּיקוּ לֹמַר יִצְמִיתֶם ה' אֱלֹהֵינוּ, עַד שֶׁבָּאוּ  
 גוֹיִם וּכְבָּשׁוּם. דִּהָא אֵי אָמְרוּ לִיה, לָא הָוָה לֹוֹן תַּקְנָה.

וּמוֹצְאֵי שַׁבָּת, חֲכָמָתָא סְגִיָּאָה קָא רָמוּ, דְנִפְקוּ מִשַּׁבַּת דְהָוָה  
 רְפוּאָה לְמַכְתְּהוֹן. וּמוֹצְאֵי שְׁבִיעִית, דְחָבוּ לְגַבֵּי  
 בְּנֵסֶת יִשְׂרָאֵל. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא דְחָאבוּ בְּמִלָּה, וְלֹא קִיָּמָא  
 בְּשַׁר קַדְשׁ. וּמִשְׁמֵרְתוֹ שֶׁל יְהוֹרִיב, כְּמָה דְאֵת אָמַר (ירמיה ב)  
 עוֹד אָרִיב אֶתְכֶם נְאֻם ה' וְאֵת בְּנֵי בְנֵיכֶם אָרִיב.

וְזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַפְקָא לֹוֹן מְגֻלוֹתָא, הֲדָא הוּא  
 דְכַתִּיב, (זכריה ט) גִּילֵי מְאֹד בֵּת צִיּוֹן הָרִיעִי בֵּת  
 יְרוּשָׁלַיִם הִנֵּה מִלְכָּךְ יָבֵא לָךְ צַדִּיק וְנוֹשֵׁעַ הוּא.

וְאֵי תִיָּמָא אֲפֹאֵי אֲתֵי מְשִׁיחָא מִיהוּדָה, מִיוֹסֵף מִכְּעֵי לִיה.  
 אֲלֵא דְתַרְוֵיהוּ יִיתוֹן, וּבְגִין דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא  
 מְקַבֵּחַ שְׂכָר כָּל בְּרִיָּה, יְהֵב מְלְכוּתָא לְדוֹד, בְּגִין דְהָוָה  
 עֲשִׂירָאָה לְצַדִּיקִים, וּשְׁבִיעָאָה דְאֲחִים. וְהֵכִי הוּא מְלְכוּתָא  
 דְאַרְעָא, כְּעִין מְלְכוּתָא דְרַקִּיעָא.

זֶהָר חֲדָשׁ

פְּרֻשַׁת בְּשַׁלַּח

(שמות יז) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוָשֻׁעַ בְּחַר לָנוּ אַנְשִׁים וְצֵא הִלָּחֵם  
 וְגוֹ', מֵאֵי טַעְמָא יְהוָשֻׁעַ אִנַּח קָרְבָּא וְלֹא מִן שְׂאָר  
 עַמָּא. אֲלֵא בְּגִין דְעַמְלָק אֲתָא עֲלֵיהוּ, עַל תְּהוּא חוּבָא

דְּשַׁבְּתָא דְלֹא נִטְרִין לִיהּ, כְּמָה דְאִתְעָרוּ חֲכָמִים זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה, אֲלִמְלֵי נִטְרוּ יִשְׂרָאֵל שַׁבְּתָא קַמָּא, לָא שְׁלֵטָא בְּהוּ אוּמָה וְלָשׁוֹן. מַה כְּתִיב (שם טו) וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יַעֲזֹאוּ מִן הָעָם לְלֶקֶט וְלֹא מַעֲזָאוּ, וּכְתִיב וַיָּבֵא עִמְלֶק.

וְתָא חֲזִי רְזָא דְמַלְהָ, כַּד פְּקִיד לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא לְיִשְׂרָאֵל בְּמַרְה עַל שַׁבְּתָא, בְּגִין דְאִתְיָא מִדַּת דִּינָא לְקַטְרָנָא עַל הַהוּא חוּבָא דְעַדִּיק דְזַבִּינוּ לִיהּ, דְאִיהוּ לְקַבִּיל יוּמָא דְשַׁבְּתָא, וְאִינּוֹן אֲפִיקוּ לִיהּ לְחוּל, אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא, הָא אִית לֹון רְפוּאָה לְהַהוּא חוּבָה, אִי אִינּוֹן נִטְרִין לְיוּמָא דְשַׁבְּתָא, דְאִיהוּ לְקַבִּיל עַדִּיק חֵי הָעוֹלָמִים. וְהִינּוּ דְכְתִיב (שם טו) וַיֹּוֹרְהוּ ה' עֵץ. עֵץ חַיִּים, דִּינִטְרוֹן יוּמָא דְשַׁבְּתָא. וְאִינּוֹן אֲחִילוּ לִיהּ, כְּדִין וַיָּבֵא עִמְלֶק.

בְּהַהִיא שַׁעֲתָא, אָמַר לִיהּ מֹשֶׁה לִיהוֹשֻׁעַ, פּוֹק אֲנִיח קְרָבָא בְּעִמְלֶק, דְהָא לָךְ חֲזִיָּא, בְּגִין דְאִתְּ בַר בְּרִיָּה דְהַהוּא עַדִּיק, וְאִיהוּ בְּהַהוּא חוּבָא אֲתִי עֲלֹן. וְאִי לָא אֲשַׁתְּכַח מְקַטְרָנָא לִיהּ לְעִמְלֶק, מַחֲוֹלְקִיָּה וּמְבַנּוּי דְהַהוּא עַדִּיק, לִית מֵאֵן דִּיכִיל לִיהּ, כְּדִין עֶבֶד יְהוֹשֻׁעַ כְּמָא דְאָמַר מֹשֶׁה.

וְתָא חֲזִי, דְבְּגִין הַהוּא חוּבָא אֲתָא עֲלֵיהוּ, דְאָרַע לֹון לְאִינּוֹן דְהוּוּ מְבַתֵּר עֲנָנָא, וְנָסִיב מִינֵיהוּ הָאִי בְּרִית קְדִישָׁא, וְזָרִיק לִיהּ כְּלָפִי עִילָא. וְאִי לָאו דְאִינּוֹן חָאבּוּ בִיהּ, לָא הָוָה לִיהּ סִייעָתָא מְלַעִילָא לְמִיעֶבֶד הָבִי. אֲלָא בְּגִין לְאִתְחַזָּא לֹון, דִּישַׁתְּמוּדְעוֹן חוּבִיָּהוֹן דְחָבּוּ בְּהַהוּא עַדִּיק, דְנָטַר הָאִי בְּרִית,

וְהַשָּׂתָא אַחִילוּ שִׁבְתָּא דְאִיהוּ לְקַבְלִיָּהּ, דְאִיהִי קָאִי לְאַגְנָא  
עַלֵּיָהּוּ מְקַמֵּי מִדַּת דִּינָא.

תָּא תְּזִי מַה בְּתִיב, (ש) וַיִּסְעוּ מִמֶּרָה וַיָּבֹאוּ אֵילָמָה וְשָׁם  
שְׁתֵּים עָשָׂרָה עֵינַת מַיִם וְגו'. מַהוּ אֵילָמָה, אֲלָא דְתָבוּ  
לְפוּלְחָנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְלְקַבְלָא מְלוֹי בְּלָבָא שְׁלִים,  
בְּגִין כֶּךָ אֵל"ימ"ה.

וְהָא אוֹקְמוּהָ, דְהֵימָא אַתְרָא הָוָה מְשׁוּבָּח בְּמִיָּא, מְכַל  
אַתְרִין דְעֵלְמָא, דְהָא אוֹרִייתָא שְׁבַכְתָּב תַּמָּן הוּא,  
וְתַמָּן תְּרִין עֶשֶׂר מְבוּעֵין, וְשַׁבְעֵין דְקָלִין. וְכוּלָּא בְּרֻזָּא  
דְמַהִימְנוּתָא, דְהָא כְּלָהוּ ע' סְנֵהֲדֵרִין מַהֲהוּא אַתְרָא מְתַזְנִין,  
וּמְתַבְּרָכִין מֵאִינוּן מִיִּין עֵילָאִין בְּסִימָאן.

זַכָּאָה מֵאֵן דְזָכִי לְהַנְהוּ מִיָּא לְאַתְבְּרָכָא מְנִיָּהּ. וַיִּשְׂרָאֵל  
קְדִישֵׁין שְׂרָאֵן תַּמָּן, וּמְחַבְּרִין אִינוּן מִיִּין עֵילָאִין  
בְּאִינוּן תְּרִין עֶשֶׂר מְבוּעֵין תַּתְּאִין. וְאִי אִינוּן קְלָקְלוּ  
בְּקַדְמִיתָא, וְחָבוּ לְגַבֵּי הַהוּא עַדִּיק, הָא אַדְבָּקוּ לֵיהּ  
בְּאַתְרֵיהּ, וּמְתַזְנֵן עַל יְדֵיהּ עֵלְמָא. וְשַׁבְעֵים תְּמָרִים אַתְזִינוּן  
מַהֲהוּא תְּמָר, (שִׁיר הַשִּׁירִים ז) זֹאת קוֹמְתָךְ דְמַתָּה לְתְּמָר. וְאִינוּן  
תְּרִין עֶשֶׂר מְבוּעֵין, לְקַבֵּיל תְּרִין עֶשֶׂר שְׁבַטִין, סְחָרִין לְהַהוּא  
אַתְרָא קְדִישָׁא.

וְהוּוּ יִשְׂרָאֵל עֶסְקִין בְּאוּלְפָן אוֹרִייתָא, דְאוּלִּיפּוּ מִמֶּרָה.  
וְאַתְחַבֵּר עַמֵּיָהּוּ הַהוּא בְּרִית קְדִישָׁא, וְאַתְפְּרֵשׁ חוּזָא  
עֲקִימָא מַהֲהוּא בְּאֵר מַיִם, דְהָוָה מְפָרֵר לְאִינוּן מִיִּין. וּמֵאֵן

הָיָה גָּרִים חוֹבֵייהוּ עַד הַשָּׂתָא.

אָבֵל הַשָּׂתָא, בִּיּוֹן דְּאַהֲדָרוּ בְּתִיּוּבְתָא לְמַאֲרִיהוֹן, וְקוּדְשָׂא  
בְּרִידָא הוּא אוֹלִיפָא לֹון אוֹרְחֵי דְהַהוּא אֵילָנָא דְחַיִּי, הָדָא  
הוּא דְכְּתִיב, (שמות טו) וַיֹּזְרֶהוּ ה' עֵינַי, דָּא תּוֹרָה שְׂבַכְתְּבָ. וַיִּשְׁלַךְ אֶל הַמָּיִם, דָּא תּוֹרָה שְׂבַעַל פְּהָ. וּמַאי וַיִּשְׁלַךְ, אָלָא  
י"ש ל"ד, י"ש, דָּא עֲלָמָא דְאַתִּי. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (משלי ח)  
לְהִנְחִיל אוֹהֲבֵי יֵשׁ. ל"ד, דָּא אֵימָא עֵילָאָה, חֲמִשִּׁין תַּרְעִין  
דְּאַתְדַּבֵּק בִּיהָ. כְּדִין בְּסִימוּ מִיָּא, וְנַחַת טָלָא עֵילָאָה  
מַעֲתִיקָא קַדִּישָׂא, וְאַתְמְלִי חֲקַל תַּפּוּחִין.

מִאֲן גָּרַם כָּל דָּא, אֵל"י מ"ה, תִּיּוּבְתָא דִישְׂרָאֵל לְמַאֲרִיהוֹן.  
וְכַדִּין הָיָה לְהוֹן רִשׁוֹ, לְמַשְׁרֵי עַל הִנְהוּ מִיָּא. הָדָא הוּא  
דְכְּתִיב, (שמות טו) וַיַּחֲנוּ שָׁם עַל הַמָּיִם. מַאי וַיַּחֲנוּ שָׁם, אָלָא  
סְמָא דְחַיִּי שְׂרָיָא בְּאֵינוֹן מִיּוֹן, בְּגִין כֶּד וַיַּחֲנוּ שָׁם עַל הַמָּיִם.

מְדַרְשׁ הַנֶּעְלָם

(שמות טז) וּמִטֶּה אֲשֶׁר הַבַּיִת בּוֹ אֶת הַיָּאֵר קַח בְּיָדְךָ וְהִלַּכְתָּ.  
תַּנְיָא, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, גְּלִיפָא הָיָה חוּטְרָא מִתַּרְיִן  
סְטָרִין, בְּשָׂמָא קַדִּישָׂא. חַד סְטָרָא דְרַחֲמֵי וְדִינָא בְּאַתְוֹון  
גְּלִיפִין. וְחַד סְטָר דִּינָא בְּדִינָא, נַחֲשׁ עֲלֵי עוֹר.

תָּא חַזִּי, כְּתִיב (שם יד) וְאַתָּה הָרַם אֶת מִטֶּה וּנְטָה אֶת יָדְךָ עַל  
הַיָּם. מַאי וּנְטָה. כְּלוּמַר, וּנְטָה בְּחַד גִּיסָא, דְּגְלִיפָא  
בְּרַחֲמֵי וְדִינָא. וְכְּתִיב וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ, וְלֹא כְּתִיב וַיִּשְׁלַח  
אֶת יָדוֹ, כְּלוּמַר, אֲסִטִּי מִחַד גִּיסָא.

וְאִי תִימָא, דְּגַלְיָף הוּוּה מְקַדְמַת דְּנָא נְחָשׁ עָלֵי עוֹר. אָלָא  
בְּאַסְנָא אַתְגְּלִיף דְּכְתִיב (שם ד) וַיִּשְׁלַכְהוּ אֶרְצָה וַיְהִי  
לְנָחָשׁ. בְּהֵימָא שְׁעָתָא אַתְגְּלִיף נְחָשׁ עָלֵי עוֹר.

וְתָא חַזִּי אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְשָׁמוּי  
דְּהוּוּ גְלִיפִין בְּחוּטְרָא יַעֲבִיד אֶתְאֵן. וְתַנְיָא, תְּרִין אֶתִּין  
אַתְעֵבִידוּ בִּימָא, בְּהֵוּא סֶטֶר דְּסֶטָא מִשָּׁה בְּרַחֲמֵי וְדִינָא.  
בְּזַע יָמָא לְיִשְׂרָאֵל בִּי"ב שְׁבִילִין, וְאַתִּיב בְּדִינָא עַל מַעֲרָאֵי,  
וְאַטְבַּע לֹוֹן בְּתַהוּמָא. הֲדָא הוּא דְכְתִיב, (שם טו) וַיֵּשֶׁב ה'  
עֲלֵיהֶם אֶת מִי הַיָּם.

בְּהֵימָא שְׁעָתָא, בְּעֵי לְאַפְקָא מִיָּא, אָמַר לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ  
הוּא, מִשָּׁה, אֶסְטֵי חוּטְרָא מְגִיסָא אַחְרָא. דְּתְרִין  
אַתְאֵן אַתְעֵבִידוּ בִּיה. בְּמָא דְאַתְעֵבִיד מְסֻטְרָא אַחְרָא. חַד  
אַתְ הָכָא, וְחַד אֶת בְּמַרְיָבָה. אָבַל הַשְּׁתָּא, (שם יז) וְהַפִּיתָ  
בְּעוֹר. מֵאֵי עוֹר. בְּהֵאֵי עוֹר דְּסֻלִּיק נְחָשׁ.

לְזַמְנָא אַחְרָא אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, מֵאֵי דְכְתִיב, (במדבר ט) קַח  
אֶת הַמַּטֵּה וְהַקֵּהל אֶת הָעֵדָה אִתָּה וְאַהֲרֹן אַחִיךָ  
וְדַבַּרְתֶּם. מַהוּ וְדַבַּרְתֶּם, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, מְנִי לִיה עָלֵי  
נְחָשׁ. דְּהָא אַתְעֵבִיד בְּעוֹר, הַשְּׁתָּא בְּעֵי דִיתְעֵבִיד בְּנְחָשׁ.  
לְאַשְׁלָמָא שְׁמוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּאַלִּין אַתְוֹן.

מִשְׁמַע דְּכְתִיב וְדַבַּרְתֶּם אֶל הַסֵּלַע. וְכְתִיב (שם כא) וַיְדַבֵּר  
הָעָם בְּאַלְהֵים וּבְמִשָּׁה. מַה כְּתִיב בְּתַרְיָה, (שם)  
וַיִּשְׁלַח ה' בָּעָם אֶת הַנְּחָשִׁים הַשָּׂרָפִים. מַה נְחָשׁ חִילִיָּה

בְּפִוּמִיהָ, אוֹף הָבֵא בְּפִוּמָא.

וּמִשָּׁה לֹא עָבִיד הָבֵי, אֶלָּא הִכָּה, וְלֹא אֲשֵׁלִים שְׁמָא, אֶלָּא חֲזַר בְּקַדְמִיתָא בְּשְׁמָא דְעוֹר, וּשְׂבַק דְנַחֲשׁ, הָדָא הוּא דְכִתִּיב וַיֵּךְ, וְלֹא כְתִיב וַיִּדְבֵּר, בְּמָה דְאִתְּפַקֵּד וּדְבִרְתָּם. דְתַנִּינָן, עוֹר לְמַעְבַּד, וְנַחֲשׁ לְמַלְלָא. וּכְתִיב (שם) וַיֵּךְ אֶת הַסֵּלַע בְּמַטְהוֹ פַּעַמִּים, חַד דְלִשְׁעֵבֵר, וְחַד דְהִשְׁתָּא.

תְּנִינָא, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בַּה שְׁעֵתָא אֲשֶׁתָּאֵר שְׁמָא. כְּלוּמַר, דְלֹא אֲשֵׁתִלִּים בַּהּ הוּא אַת, דְשְׂבַק מִשָּׁה נַחֲשׁ, וְלֹא אֲשֵׁתִלִּים כָּל שְׁמָא.

דְהָא בְּחַד גִּיסָא אֲשֵׁתִלִּים בְּיָמָא. מִגִּיסָא אַחֲרָא שְׂרִי בְעוֹר, וְלֹא אֲשֵׁתִלִּים בְּנַחֲשׁ. אָמַר לִיה קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, עֲבַדַת דְשְׂרִי שְׁמִי, וְלֹא אֲשֵׁתִלִּים לְמַעְבַּד אַתִּין. אוֹף אַתְּ שְׂרִית, וְלֹא תִשְׁתִּלִּים. לָכֵן לֹא תְבִיאוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. שְׂרִית לְאַפְקָא לֹזֶן, וְלֹא תִשְׁלִים לְאַעְלָאָה לְהוֹן לְאַרְעָא, לָכֵן לֹא תְבִיאוּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, יָדַע לְבָא דְמִשָּׁה בְּקַדְמִיתָא דְדַחִיל, כִּד חָמָא נַחֲשׁ. דְכִתִּיב (שמות ד) וַיִּגַּם מִשָּׁה מִפְּנֵיו. לְבָא חָמָא, וְלֹא יָדַע.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כְּתִיב (במדבר כא) וַיַּעַשׂ מִשָּׁה נַחֲשׁ נַחֲשֵׁת וַיִּשְׁימָהוּ עַל הַגִּס. עַל גִּס לֹא כְתִיב, אֶלָּא עַל הַגִּס, בְּעָא לְאַתְקֵן וְלַהֲשִׁלִּים מַה דְחָסֵר. אָמַר לִיה קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, מִשָּׁה, כְּתִיב (שם כז) לְהַקְדִּישְׁנִי בַּמִּים, בַּמִּים וְלֹא בְדָבָר

אָחֵר. בְּשֵׁם שֶׁהִתְחַלֵּתִי בְּמַיִם, בְּעֵינָא דִישְׁתַּלִּים בְּשִׁמֵי הַיָּם  
בְּמַיִם. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אֲתָרָא אֲתָרָא דְחֶסֶר לָא שְׁלִים, אֲבָל  
אֲתַעְבִּיד גָּסָא הָכָא.

(\* אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, בְּתִיב (שם כא) עֲשֵׂה לְךָ שְׂרָף. עֲשֵׂה לְךָ,  
לְתוֹעֲלֵתְךָ. עֲשֵׂה לְךָ, תִּקַּן מִמֶּה דְחֶסֶרְתָּ. עִם כָּל זֶה לֹא  
תִּקַּן אֲלֵא רְאִיָּה, שְׁהִיּוּ רֹאֲיִין בְּנִחָשׁ וְחִיִּין, אֲבָל לֹא נִתְקַדְּשׁ  
שְׂמָא בְּמַיִם, וְנִשְׁאָר חֶסֶר מִהַשְׂאָר.

וְתִקְנֵת בְּרְאִיָּה, (שם כז) עֲלֵה אֶל הַר הָעֵבְרִים הַזֶּה וּרְאֵה וְגו',  
וּרְאִיתָ אוֹתָהּ וְנִאֲסַפְתָּ אֶל עַמִּיךָ, (דברים לד) הֲרִאִיתִיךָ  
בְּעֵינֶיךָ וְשָׁמָּה לֹא תַעֲבֹר. תָּא חֲזוּי, דְּעוֹנֵשׁוּ הוּהּ דְּאִפִּילוּ  
רְאִיָּה לָא תִקַּן בְּדְחֲזוּי, כִּיּוֹן דְּעֵבֵד לִיהּ רְאִיָּה, בְּהֵאִי אֲשְׁלִים  
לִיהּ רְאִיָּה, אֲבָל לָא אֲשְׁלִים שְׁמִיָּה בְּמֵיא, כְּמוֹ כָּל שְׂאָר  
שְׂמָא.

אָמַר רַבִּי יֶעֱחֵק, בְּשַׁעֲה שְׂאֲמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְכֵן לֹא  
תְּבִיאוּ. אָמַר מִשָּׁה, הֵאִי חוּוִיָּא לְתַקְלָא דְּעֲלָמָא הוּהּ.  
אָמַר לִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא חֲבִי, דִּינָא הוּהּ לְחִיבֵיָּא,  
וְחִיִּין לְמֵאֲרֵי קְשׁוּט. דְּכְתִיב (במדבר כא) וּרְאֵה אוֹתוֹ וְחִי.  
בְּאוֹתָהּ שְׁעָה יָדַע מִשָּׁה דְּרַכְּבִיו, וְהַעֲדִיק עָלָיו אֶת הַדִּין.

פְּתַח וְאָמַר, (דברים לב) הַצּוֹר תָּמִים פְּעֵלוּ, דָּא הוּא עוֹר דְּקָא  
אֲמַרִינָן. אֵל אֲמוֹנָה וְאִין עוֹל, דְּכְתִיב וּרְאֵה אוֹתוֹ וְחִי.  
וּכְתִיב (תהלים יח) הָאֵל תָּמִים דְּרַכּוּ.

אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, וְהֵא תְּנִינָן אֵל גְּזֵרַת רַחֲמֵי. כְּמָה דְּאֵת אָמַר

(במדבר כג) אֵל מוֹצִיאֶם מִמִּצְרַיִם. (שמות לד) אֵל רַחוּם וְחַנוּן.  
 אָמַר לִיהוָה לֹא־הָבִי, דְּתַנִּינֶן, דְּשַׁלִּיט רַחֲמֵי עַל דֵּינָא. אֵל  
 בְּלַחְדוּי יְכוּלַת הוּא, וְרִשׁוּתָא הוּא דִּילֵיהּ. מֵאִי יְכוּלַת,  
 שׁוֹלְטָנוּתָא. בְּלוּמַר, שְׁלֹטְנוּתָא דֵּאל, אֲתַגְבַּר גְּזֵרָה דִּילֵיהּ.  
 בְּדַבְרֵי אַחַר (בראשית לא) יֵשׁ לְאֵל יָדַי, רִשׁוּתָא דִּילֵיהּ יְכוּלַת  
 דֵּינָא בִישָׂא. אָמַר לִיהוָה וְהָא כְּתִיב (דברים י) הָאֵל הַגָּדוֹל  
 הַגִּבּוֹר. אֵל גָּדוֹל נִצְחָא, אֵל בְּלַחְדוּי נִצְחָא.

נְהַדְר לְמִילֵי קְדָמָאִי, וּכְתִיב (שם לב) הַצּוֹר תָּמִים פָּעֵלוּ כִּי כָל  
 דְּרַכְיוֹ מִשְׁפָּט, הָא צוּר. אֵל אַמּוּנָה וְאִין עוֹל וְגו', הָא  
 נְחֻשׁ עֲלֵי צוּר. וּכְתִיב (איוב ח) הָאֵל יַעֲוֶת מִשְׁפָּט. מִשּׁוּם  
 דְּאוֹרְחִיָּה דְנְחֻשׁ לְאַסְטָאָה אוֹרְחִיָּה, לְכַךְ כְּתִיב וְאִין עוֹל.  
 הָאֵל יַעֲוֶת מִשְׁפָּט חֵם וְשָׁלוֹם. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הֵינּוּ  
 דְכְתִיב (תהלים פה) אֲשַׁמְעָה מַה יִּדְבֵּר הָאֵל ה'.

(שמות ד) וַיִּשְׁלַח יְדֹו וַיִּתְחַזַּק בּוֹ וַיְהִי לְמִטָּה בְּכַפּוֹ. בְּדַבְרֵי אַחַר  
 מִטָּה בְּלִפְי חֶסֶד. אָמַר רַבִּי יוֹסִי שְׁנַי מִטּוֹת הָיוּ, אַחַד  
 שֶׁל מֹשֶׁה, וְאַחַד שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. מִשְׁמַע דְכְתִיב (שם  
 יז) וּמִטָּה הָאֱלֹהִים.

דְּתַנִּינֶן, בְּשַׁעֲתָא שְׁהִיָּה נוּטֵל מִשָּׁה הַמִּטָּה, הָיָה כְּאֵלוּ הָיָה  
 בְּרִשׁוּתוֹ וּבִיכְלָתוֹ. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (שמות ד) וַיִּקַּח  
 מֹשֶׁה אֶת מִטָּה הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ. וְדָאִי שְׁבִידוֹ לְקַח, אֲלָא מַהוּ  
 בְּיָדוֹ, בְּרִשׁוּתוֹ, כְּאֵלוּ הוּא שְׁלוֹ.

וְאָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּרִשׁוּתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה הָיָה, עַד שֶׁהוֹקֵם הַמִּשְׁכָּן.



כִּיּוֹן שֶׁהוֹקֵם הַמִּשְׁכָּן, הַחֲזִיר הַמְּטָה לִפְנֵי הָעֲדוּת.  
וּמִשָּׁם הָיָה נוֹטְלוֹ לַעֲשׂוֹת בּוֹ נְסִים. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (שמות  
ד) וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת הַמְּטָה מִלִּפְנֵי ה', כִּיּוֹן שֶׁלְקַחוּ הָיָי הוּא  
בְּרֻשׁוֹתוֹ, וּבְשָׁלוֹ הָיָה.

אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, אוֹתוֹ הַמְּטָה שֶׁל סְנַפִּירִינוֹן הָיָה, וּמִשְׁשַׁת  
יָמֵי בְּרֵאשִׁית אֶתְבָּרִי. כְּמָה דְתַנִּינָן, וְהַמְּכַתֵּב וְהַמְּטָה.  
רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, שֶׁל עֵץ הָיָה.

מֵאֵן דְּאָמַר שֶׁל סְנַפִּירִינוֹן הָיָה, דְכְּתִיב (יחזקאל א) כְּמֵרֵאָה  
אֶבֶן סַפִּיר דְמוֹת כֶּסֶף, וּכְתִיב מִטָּה הָאֱלֹהִים. וּמֵאֵן  
דְּאָמַר עֵץ הָיָה, דְכְּתִיב (שמות טו) וַיֹּרְדוּ ה' עֵץ וַיִּשְׁלַךְ אֶל  
הַמַּיִם וְגו'.

שָׁם שָׁם לוֹ חֵק וּמִשְׁפָּט וְשָׁם נִסְהוּ. אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,  
מִכָּאֵן וּלְהֵלְאָה הָיָי חֵק וּמִשְׁפָּט לַעֲשׂוֹת נְסִים. חֵק  
וּמִשְׁפָּט, דְכְּתִיב (משלי ל) נָחַשׁ עָלַי צוּר. וְשָׁם נִסְהוּ, מִשּׁוּם  
דְכְּתִיב וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם. דְּבָר אַחֵר, אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,  
מִכָּאֵן וּלְהֵלְאָה חֵק וּמִשְׁפָּט, שְׁלֵא יְהֵא נִקְדָּשׁ אֱלֹא בַמַּיִם  
שְׁנַמְתְּקוּ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כְּתִיב כִּי מָרִים הֵם, מִכָּאֵן שְׁנִינּוּ, יֵשׁ מַיִם  
עֲכוּרִים, וַיֵּשׁ מַיִם צְלוּלִים, וַיֵּשׁ מַיִם מְתוּקִים, וַיֵּשׁ מַיִם  
מָרִים. וַיִּצְעַק אֵל ה', לָמָּה צָעַק, מִכָּאֵן שֶׁהָיָה בְּצַעַר בְּאוֹתָהּ  
שָׁעָה. אָמַר לִיָּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִשָּׁה, הַנְּחַשׁ שְׁנֵהֲפֹךְ  
בְּסַנְהָ, עֲכָשְׁיוֹ אֶצְטְרִיךְ לְחַקְקָא לִיָּה בְּצוּר. וְתַרְוִיָּהוּ עָמְדוּ

עַל הַמַּיִם הַמָּרִים. וּבְאוֹתָהּ שָׁעָה נִתְחַקֵּק צוֹר בְּנַחֲשׁ שֶׁהָיָה  
 בּוֹ קוֹדֵם, הֲדָא הוּא דְכִתְיִב שָׁם שָׁם לֹא חָק וּמִשְׁפָּט.  
 כִּד אָתָּא רַבֵּי אַבְא, שְׂאִילוּ קַמִּיה, אָמַר לְהוּ שְׁפִיר קָאֵמַר ר'   
 יְהוּדָה, וְהִכִּי הוּא. וְאַנָּא אֶצְטְרִיךְ לְגַלְאָה רְזָא דְמַלְאָה, הָא  
 תּוּינָא דְרַבֵּי יְהוּדָה גְּלִי לָהּ.

אֵלָּא אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמֹשֶׁה, מֹשֶׁה, הַשְׁתָּא בְּמַצְרַיִם  
 הָיָה הַמַּטֶּה שֶׁל אֶהְרֹן לְדַחוֹת הַקֶּשׁ הַשּׁוֹלֵט עַל יִשְׂרָאֵל  
 בְּמַצְרַיִם, אֲבָל כְּשִׁיִּצְאוּ מִמִּצְרַיִם, כַּמָּה מְקַטְרָגִים מְזוּמָּנִים  
 עַל יִשְׂרָאֵל, לְדַחוֹתָם בַּיָּם, כַּמָּה מַיִם מָרִים נִזְדַּמְּנוּ אֶצְלָם.  
 כַּמָּה מַיִם רָעִים יְקַטְרְגוּ בָּהֶם.

כְּאוֹ לַיָּם, בָּא רַהֲב שָׂרוּ שֶׁל מַצְרַיִם וְשֶׁל יָם. אָמַר הַקְּדוֹשׁ  
 בְּרוּךְ הוּא, (שְׁמוֹת י"ד) מֹשֶׁה הִרָם אֶת מַטֵּה וּנְטָה אֶת יָדוֹ.  
 בֵּינָן דְּאָמַר הִרָם אֶת מַטֵּה, מַהוּ וּנְטָה אֶת יָדוֹ. אֵלָּא הִרָם  
 אֶת מַטֵּה נִגְדַּ שָׂרוּ שֶׁל יָם. כְּאוֹ לְמַרְה, כַּמָּה מַיִם מָרִים  
 נִזְדַּמְּנוּ אֶצְלָם, וְנִצְטַעַר מֹשֶׁה וְצַעֲק, הֲדָא הוּא דְכִתְיִב וַיִּצְעַק  
 אֶל ה'.

אָמַר לִיה קוֹדֶשָׁא בְּרוּךְ הוּא, מֹשֶׁה, הִרִי לָךְ עֵצָה בְּזָה,  
 הַשְּׁלֵךְ הַמַּטֶּה אֶצְלָם, וַיִּתְחַקֵּק נַחֲשׁ עָלֶי צוֹר שְׁנֵינְהֶם  
 בְּיַחַד, וַיִּנְצְלוּ. הֲדָא הוּא דְכִתְיִב, וַיִּוְרְהוּ ה' עֵץ. כַּמְדָּבָר  
 אַחֵר, (קְהֵלֶת י"א) מְקוֹם שִׁיפּוֹל הָעֵץ, שֶׁהוּא עֵצָה. וַיִּשְׁלַךְ אֶל  
 הַמַּיִם. וְכִתְיִב שָׁם שָׁם לֹא חָק וּמִשְׁפָּט, נַחֲשׁ עָלֶי צוֹר. וְשָׁם  
 נִסְהוּ, עֲטָרְהוּ בְּנִסִּים. אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִכָּאֵן

וּלְהִלָּאָהּ, הֲרִי לָךְ שִׁיעֲמוּד אֶצֶל הַמַּיִם, הֲרִי לָךְ שִׁיתְקַדְּשׁ  
שְׁמִי בַּמַּיִם.

בְּשָׂבֵאוֹ לְאֱלֹהִים, בָּאוּ הַמַּיִם לְקַטְרֵג, אָמַר קוֹדֶשׁא  
בְּרִיךְ הוּא, מִשָּׁה, בַּמָּקוֹם הַזֶּה אֵין צָרִיךְ מִטָּה, הֲרִי  
יַעֲקֹב שֶׁהוּא הָאֵילָן בְּשַׁבְּעִים נֶפֶשׁ, וְהוּא שְׁבַעִים תְּמָרִים.  
וּשְׁתֵּים עָשָׂרָה עֵינֹת מַיִם, שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבַטִים. בְּשַׁבְּעִים  
עַמּוּדִים, וּשְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבַטִים, זְכוּתָם יִגַּן עֲלֵיכֶם, בַּמָּקוֹם  
הַזֶּה שֶׁנִּקְרָא אֵילָן, וְהוּא אֱלֹהִים. בְּמָה דָּאתָ אָמַר, (ישעיה א) כִּי  
יבִשׁוּ מֵאֵילִים אֲשֶׁר חֲמַדְתֶּם.

מִיָּד וַיַּחֲנוּ שָׁם עַל הַמַּיִם, מִשְׁמַע דְּכִתִּיב עַל הַמַּיִם, וּמִשְׁמַע  
דְּכִתִּיב, שָׁם שָׁם לוֹ, וְלֹא בַּמָּקוֹם אַחֵר. וְשָׁם שָׁלְטוּ בְּנֵי  
יִשְׂרָאֵל עַל הַמַּיִם, וְלֹא הוּצָרָךְ הַמִּטָּה. מִכַּאֲן וּלְהִלָּאָהּ  
אֲצִטְרִיךְ הַמִּטָּה בְּנֶחֱשׁ עָלַי צוּר, אֶצֶל הַמַּיִם.

בָּאוּ לְחֹרֵב, בָּאוּ הַמַּיִם לְקַטְרֵג, אָמַר לִיָּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ  
הוּא, וְהִכִּיתָ בַּצּוּר, הַמִּטָּה אֲצִטְרִיךְ הֶכָּא, וְהִכִּיתָ לְאֵלוֹ  
בְּאוֹתוֹ צוּר, וְלֹא בְּנֶחֱשׁ. אָמַר מִשָּׁה, יִתִּיר אֲצִטְרִיךְ הֶכָּא,  
אֲנִי תָמִי מַיִם דְּבָעוּ לְשִׁטְפָּא. אַמַּאי, הִנְנִי עוֹמֵד לְפָנֶיךָ שָׁם  
עַל הַצּוּר וְהִכִּיתָ בַּצּוּר.

אָמַר לִיָּה קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִשָּׁה, עַדִּינן בְּמַרְיָבָה עֲתִידִים  
הַמַּיִם לְקַטְרֵג יוֹתֵר, שְׁהֵם מַיִם עֲכוּרִים רָעִים וַיְדוּנִים,  
וַיְדוּנוּ בָּהֶם בְּיִשְׂרָאֵל בְּגָלוֹי לְעֵינֵיהוֹן, וּבְאוֹתָהּ שָׁעָה  
אֲצִטְרִיךְ הַמִּטָּה, וְהִתִּיר עֲלֵיהֶם הַנֶּחֱשׁ בְּגָלוֹי לְעֵינֵיהֶם,

וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמִי. הֲדָא הוּא דְכִתְיִב, (במדבר כז) לְהַקְדִּישְׁנִי בַּמַּיִם לְעֵינֵיהֶם. מַהוּ לְעֵינֵיהֶם. בְּגִלּוּי. כְּדָבָר שֶׁנִּזְדוּגוּ בָּהֶם בְּגִלּוּי. תָּא חַזִּי, הֲכִי חֲמָא דָּוֶד, דְּכִתְיִב (תהלים קכד) לֹאִי ה' שְׁהִיָּה לָנוּ בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם, זֶה פְּרַעָה. אַזִּי עָבַר עַל נַפְשֵׁנוּ הַמַּיִם הַיְדוּנִים, בְּדֹאמְרֵינוּ. וְכִתְיִב (שם) נַפְשֵׁנוּ כְּצַפּוֹר נִמְלָטָה מִפַּח יוֹקָשִׁים וְגו'.

אָמַר רַבִּי אֲבָא, מַה רָאָה מֹשֶׁה בְּאוֹתָהּ שְׁעָה, שְׁלֹא עָשָׂה בְּנַחֲשׁ. אֲלֵא יִשְׂרָאֵל הָיוּ דוֹחֲקִין לְמֹשֶׁה תְּנַה לָנוּ מִיּוֹם, נִתְיַעַץ מֹשֶׁה וְאָמַר, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר לִי לְעַמּוּד בְּנַחֲשׁ, וְאֲנָא חֲמִי דְאִין גְּזִירָה לְנַחֲשׁ בַּמַּיִם, דְּאִין יְכוּלְתוּ אֲלֵא בְּעָפָר, דְּכִתְיִב (בראשית א) וְעָפָר תֹּאכַל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, מִשְׁמַע דְּעַפְרָא יִיכּוּל וַיִּשְׁיַעֲצִי כָּל יוֹמוֹי, אֲבָל בְּמִיָּא לֹא. וַיִּשְׂרָאֵל דְּחֲקִין לִי, וְאִף עַל גַּב דִּיעֲבִיד נִיסָא, לֹא יַעֲבִיד בְּאַתְרֵי דָא, אֲלֵא בְּדֵ אֶתְחַקֵּק, אֶתְחַקֵּק בְּעַפְרָא, וְלֹא בְּמִיָּא. דְּכִתְיִב (שמות ד) וַיִּשְׁלִיכֶהוּ אֶרְצָה וַיְהִי לְנַחֲשׁ. וְצוּר בְּדֹא אֶתְחַקֵּק, בְּמִיָּא, בְּמַרְה, וְכִבְרַ עֲבִד נִיסָא. טַב דְּאֶעֱבִיד בְּהַאי, דְּאֶתְעֲבִיד נִיסָא אֶחְרָא. מִיָּד וַיֵּךְ אֶת הַסֵּלַע \* בְּמַטְהוּ פְּעַמִּים, אָמַר לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מִשָּׁה יַעַן לֹא הֵאֱמַנְתֶּם בִּי לְהַקְדִּישְׁנִי, דְּחֲשַׁבְתוּן דְּלֹא יְכִיל נַחֲשׁ בַּמַּיִם, לְכַן לֹא תִבְיָאוּ. וּמִטְדָּ אֲשֶׁר הַבֵּיתָ בּוֹ אֶת הַיְאֹר כּוֹי מֵאֵי טַעֲמָא מִשּׁוּם דְּמִחְקַק בְּנִיסִין הוּא וְשָׂמָא קְדִישָׁא עֲלָאָה רְשִׁימָא בֵּיה.

## זֶהָרְ חֲדָשׁ פְּרֻשַׁת יְתֵרוֹ

(שמות כ) אַנְכִי הוּא אֱלֹהֶיךָ, בְּהֵאֵי פְּסוּקָא שָׁאֵל רַבִּי יִיסָא זְעִירָא  
דְּמִן חֲבֵרָיָא מַרְבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, וְאָמַר לֵיהּ, אֵית  
לִי לְמִשְׁאֵל שְׁאִילָתָא חֲדָא מִינְךָ, וּמְכַשְׁפְּשָׁא לִי בְּלַבָּאִי,  
וְאִנָּא דְחִיל מְלִמְשָׁאֵל מִינְךָ. וְאִמִּינָא, אֵי נִשְׁאֵל, דְּחִילָנָא  
דִּילְמָא אִיתְעַנְשׁ. אֵי לָא נִשְׁאֵל, מְשַׁבְּשָׁא לִי בְּלַבָּאִי. אָמַר  
לֵיהּ רַבִּי שְׁמַעוֹן, אִימָא.

אָמַר לֵיהּ הָאֵי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְדַבֵּר לְהוֹן לְיִשְׂרָאֵל  
בְּכָל אֶתֶר וְאֶתֶר, אַנְכִי הוּא אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ  
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. (ויקרא יט) אֲנִי הוּא אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם  
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. מֵאֵי רְבוּתָא אֹלִיף הָבֵא. תְּנַגָּה שְׁלִים הוּא,  
חֲדָא הוּא דְאָמַר לְאַבְרָהָם, (בראשית טו) כִּי גַר יִהְיֶה זְרַעְךָ  
בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם וְגו' וְאַחֲרֵי כֵן יֵצְאוּ בְּרִכּוּשׁ גָּדוֹל. אִם כֵּן,  
לָמָּה לְאַדְכָּרָא לְהוֹן מִילְתָּא דָּא בְּכָל אֶתֶר וְאֶתֶר.

אָמַר לֵיהּ תָּא חַזִּי בְּרִי, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא אֲתֵנִי עִם  
אַבְרָהָם, אֲלֵא דִי־פִיק ית יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא דְּמִצְרַיִם,  
וְלֹא מִתְחֹת שְׁעֵבּוּדָא דְּדַחְלָא אַחֲרָא. דּוּדָאֵי יִשְׂרָאֵל כַּד הוּוּ  
בְּמִצְרַיִם, אִסְתָּאבוּ וְאִתְטַנְפוּ גְּרַמִּיהוֹן בְּכָל זַיְנֵי מְסֻאָבוּ, עַד  
דְּהוּוּ שְׂרָאן תְּחֹת אַרְבָּעִים וְתִשְׁעֵי חִילֵי דְּמְסֻאָבוּתָא.  
וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲפִיק יְתֵהוֹן מִתְחֹת פּוּלְחָן כָּל שְׂאָר